

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

11278

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) del TM de Campos, Mallorca (44e/2021)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 21 d'octubre de 2021, i d'acord amb l'article 10.1.a) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) (BOIB núm. 26 de 27 de febrer de 2018),

RESOLC FORMULAR

L'informe ambiental estratègic sobre el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) del TM de Campos, Mallorca, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

L'Ajuntament de Campos sol·licita a la CMAIB l'avaluació ambiental estratègica simplificada mitjançant ofici de tramesa (data entrada 18 de març de 2021) de la documentació necessària per a l'inici de la tramitació ambiental del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible de Campos.

El Pla de Mobilitat Urbana Sostenible es tramita com una avaluació ambiental estratègica simplificada, ja que està inclosa en l'apartat 2 de l'article 6 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental i la tramitació a seguir és la que s'estableix a l'article 29 i següents de la Llei. Segons el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, en el seu article 12 d'àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica s'ha d'entendre com un pla que estableix un marc per a l'autorització de projectes en el futur, però no compleixen els altres requisits que s'indiquen en les lletres a) i b) de l'apartat 1 del mateix article 12, es a dir, futur projectes no subjectes a AIA.

2. Descripció i ubicació de la modificació puntual

Aquest PMUS afecta l'àmbit que correspon al terme municipal de Campos. El terme municipal de Campos té una extensió de 149,7 km² i a l'any 2019, el municipi registrava una població de 10.862 habitants amb una densitat de 72,56 habitants/km². La gran majoria d'aquests habitants pertanyen al nucli de Campos, on es concentra l'activitat econòmica i social del municipi. Seguidament, el nucli més poblat és el de sa Ràpita, que inclou Torre de son Durí, son Durí, can Estela, Dalt sa Ràpita, sa Vinyola i sa Pleta, nuclis principalment d'estiueig que s'han anat expandint cap a l'interior amb el desenvolupament de noves urbanitzacions i construccions més modernes. I a la cua tenim ses Covetes i sa Sorda, que han mantingut el seu caràcter tradicional i també la seva extensió.

L'objecte és el de disposar d'un document de planificació estratègica que ha d'establir les bases per fer un municipi cada vegada més sostenible. A partir d'una anàlisi i diagnòstic de la situació actual es proposen una sèrie d'objectius i per aconseguir-los proposen un conjunt d'actuacions encaminades a millorar la mobilitat del municipi. Les actuacions s'agrupen en 6 línies estratègiques amb un total de 32 propostes.

Respecte al vianant i l'espai públic es realitzen 9 propostes: 1. Establir Zones de Preferència de Vianants (ZPV), 2. Ampliar voreres tant a Campos com a sa Ràpita per garantir un medi accessible, còmode i segur per als vianants en tres fases, la primera i segona es desenvoluparan durant el període d'aquest PMUS, i la tercera en el termini del següent PMUS, per limitacions pressupostàries. 3. Generar llocs de trobada, places i espai públic creant set noves places a Campos. 4. Millora dels entorns d'equipaments vulnerables que consisteix en millorar el disseny urbà dels entorns d'aquests equipaments per tal de garantir la visibilitat i adequar l'espai. 5. Intervencions d'urbanisme tàctic com a banc de proves que consisteix en actuacions de baix cost per tal de calmar el trànsit d'un carrer o recuperar un espai com a lloc de trobada. 6. Camins escolars que consisteix en la promoció dels itineraris que garanteixen els desplaçaments segurs dels escolars. 7. Obrir un dia al mes (diumenge) als vianants el carrer del Convent. 8. Millora de la caminabilitat a l'avinguda Miramar (Sa Ràpita). 9. Modificació de la secció del C/ des Murters (Ses Covetes).

Respecte a la bicicleta es realitzen 4 propostes: 1. Pacificació del trànsit com a element bàsic per potenciar l'ús de la bicicleta. 2. Xarxa d'itineraris ciclistes interurbans. 3. Millora de la connexió ciclista amb l'institut mitjançant la continuació del carril bici existent al carrer de ses Estrelles. 4. Ampliació i millora dels punts d'estacionament per a bicicletes.

Respecte al Transport públic es realitzen 2 propostes: 1. Millora de les parades amb una millora de les marquesines i l'entorn proper de la parada. 2. Manteniment de la reserva de sòl per al ferrocarril a Palma: proposen mantenir al PGOU de Campos la reserva de sòl per a les futures connexions amb Palma, Lluçmajor, Santanyí i Felanitx.

Respecte al vehicle privat i gestió de l'estacionament es realitzen 9 propostes: 1. Jerarquia viària establint vies estructurals, vies de circumval·lació (Rondes). 2. Campos ciutat 30 limitant la velocitat d'acord amb la modificació del reglament de Circulació. 3. Implantació de sentits únics de circulació de Campos canviant la configuració majoritària de doble sentit dels carrers per la d'un sol sentit i la modificació de la senyalització. 4. Bosses d'estacionament que recollirà el PGOU, creant dos espais nous d'estacionament amb uns 900-1200 estacionaments. 5. Zona d'estacionament per a residents, habilitar una zona amb cost per estacionar per a veïns d'altres zones i per a visitants i no residents. 6. Construcció d'una rotonda al carrer de la Verge amb la Rambla (ronda) 7. Construcció de dues rotondes a la ronda de l'Estació. 8 Tancament de la Ronda i nova rotonda a la Ma 19. 9. Sentits únics a sa Ràpita reordenació dels sentits dels carrers per habilitar-los d'un sol sentit o d'ambdós sentits i la modificació de la senyalització.

Respecte a la descarbonització del sistema de transport es realitzen 4 propostes: 1. Electrificació de la flota de vehicles municipals. 2. Implantació de punts de recàrrega a llocs simbòlics i visibles. 3. Subvenció a la compra de bicicletes elèctriques. 4. Bonificació en l'impost de circulació per a vehicles elèctrics.

Respecte al foment, promoció i gestió del PMUS es realitzen 4 propostes: 1. Creació del metrominut de Campos que consisteix en donar a conèixer el temps que es tarda en recórrer a peu la distància dels punts d'interès del municipi. 2. Setmana de la mobilitat, activitats de promoció i divulgació. 3. Realització de cursos de conducció ciclista. 4. Creació de la comissió de mobilitat per al desenvolupament tècnic i polític del PMUS.

3. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 30 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es varen consultar les administracions públiques afectades i les persones interessades següents:

Al Servei de Gestió de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (data d'entrada 05/05/2021) que indica que informa favorablement amb el CONDICIONANT d'aplicar mesures preventives per evitar l'afecció a la tortuga mediterrània quan es portin a terme millores estructurals (aparcaments, voreres, zones per a vianants, etc) a les àrees urbanes de Sa Ràpita i Ses Covetes.

Al Servei d'Espais Naturals de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (data d'entrada 23/06/2021). Realitza un informe en el qual conclou que d'acord als articles 21 i 39 de la LECO informa favorablement el PMUS del terme municipal de Campos atès que no tindrà relació directa amb la gestió del lloc Xarxa Natura 2000 LIC i ZEPA ES0000037 ni li afectarà de forma apreciable sempre i quan es compleixin vuit condicionants indicats a les consideracions tècniques i informa sobre l'exclusió d'afectació a la Xarxa Natura 2000 i de l'informe preceptiu de l'estudi de repercussions ambientals de les actuacions, sempre que es tinguin en compte les consideracions realitzades a l'informe esmentat. A més, proposen que l'equip gestor del Parc Natural formi part de la comissió de mobilitat per al desenvolupament tècnic i polític del PMUS.

A la Direcció General d'Emergències i Interior de la Conselleria Presidència, Funció Pública i Igualtat (data d'entrada 06/05/2021). A través d'un ofici de de resposta sobre el PMUS de Campos informa de l'enfocament que la D.G. d'Emergències i Interior que no hi ha objeccions ni consideracions a fer al pla, atès que el seu objecte és marcar l'estratègia de mobilitat del municipi a curt, mitjà i llarg termini.

Al Servei de Planificació al Medi Natural de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (data d'entrada 18/05/2020). La cap del servei comunica a través d'un ofici que com la XN 2000 del municipi de Campos coincideix completament amb l'àmbit PORN del PN des Trenc-Salobrar de Campos i que ha de ser el servei d'Espais Naturals el que ha d'informar.

Al Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural (data d'entrada 19/05/2021). El cap de servei informa que en relació a l'expedient de «Pla de Mobilitat Sostenible de Campos» i vista la documentació presentada, no té res que al·legar.

Al Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (data d'entrada 06/07/2021). L'enginyer de forests amb el vist i plau del cap de servei informen que, ateses les característiques i la naturalesa del projecte a informar (Pla de Mobilitat Urbana Sostenible de Campos), el servei no té cap inconvenient o consideració com a administració afectada.

Al Servei de Mobilitat del Departament d'Infraestructures i Mobilitat de la Direcció Insular d'Infraestructures del Consell de Mallorca. Data d'entrada 19/10/2021. L'enginyer de camins, canals i ports del servei realitza una sèrie de consideracions sobre els articles 31, 32 i 33 de la Llei 5/1990 de 24 de maig de carreteres de la CAIB, sobre l'apartat 1.3.3 en referència als aforaments i sobre les propostes P1.8, P2.2 i P4.8 i conclou que es prengui nota de les consideracions exposades.

Al Servei d'Ordenació del Territori de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca. Data

d'entrada 14/06/2021. L'enginyer de camins, canals i ports i el cap del servei informen favorablement la proposta sempre i quan es tinguin presents una sèrie d'observacions sobre els accessos als equipaments del municipi, el Pla de vies ciclistes per a l'illa de Mallorca, preveure actuacions per reduir els trajectes en cotxe pels camins que duen fins a Ses Covetes i sa platja des Trenc i resoldre la problemàtica del trànsit per primera línia i les trames urbanes històriques de Sa Ràpita.

Al Servei de canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic (entrada 22/06/2021). El cap del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera informa sobre tres consideracions a tenir en compte, una primera sobre establir solucions per als problemes que es preveu que puguin derivar de l'obertura de l'autovia, una segona sobre donar compliment a alguns preceptes de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica i una tercera sobre el risc d'inundació del nucli urbà de Campos .

4. Anàlisi dels criteris de l'annex V de la Llei 21/2013 i avaluació dels efectes previsibles.

Una vegada analitzats els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013 d'AA, es preveu que aquest PMUS no tingui efectes significatius sobre el medi ambient, tal com exposen les consideracions tècniques següents:

Aquest PMUS proposa línies estratègiques com la figura del vianant i l'espai públic, la bicicleta, el transport públic, el vehicle privat i la gestió de l'aparcament, etc. Els condicionants proposats, a través dels informes de consulta, per les administracions públiques afectades milloren la proposta final aconseguint disminuir l'afectació i/o repercussions als espais de Xarxa Natura 2000 i es fa un transvasament de demanda de mobilitat en favor de la bicicleta i del transport públic.

Amb el PMUS es fa una bateria de propostes agrupades en sis línies estratègiques que en general redueixen els impactes de la mobilitat per tal de millorar la ordenació i planificació de la mobilitat en el terme municipal. En general les propostes de les línies estratègiques 1, 2, 3, 5 i 6 tenen baix cost ambiental o intenten reduir l'impacte que la mobilitat causa en el medi ambient. De totes les propostes, les que poden tenir major cost ambiental són les que la línia estratègica 4 proposa al nucli urbà de Campos sobre el vehicle privat. Aquesta línia preveu una bateria de propostes, de les quals, les que tenen major impacte són: la construcció de quatre rotondes i construcció de dues àrees d'estacionaments juntament amb el tancament de la Ronda del Rei Joan Carles I. Aquestes actuacions afecten a la qualitat de l'aire en la fase de construcció i en la fase d'explotació.

Per altra banda, es plantegen com uns aparcaments dissuasiu. L'estacionament de tipus públic es realitza per possibilitar l'arribada de vehicles a les zones més externes del nucli urbà i arribar a peu fins al centre. Malgrat tot, la realitat és que en aquest moment aquests espais on es situaran els aparcament i els solars que es destinaran a continuar el tram de ronda són solars amb cobertura de vegetació i arbrat.

La construcció de les quatre rotondes (C/ de la verge, C/ Ametllers, Av Nicolau Oliver, Ma19) es realitza per millorar la seguretat viària i l'accessibilitat a certes zones del nucli urbà de Campos i el sòl que ocuparan, en la seva majoria està construït i la seva superfície està artificialitzada o directament asfaltada.

Al mateix temps que es construeixen els aparcaments i les rotondes, es prenen mesures per restringir l'ús del transport de combustió interna privat i es promou la mobilitat alternativa (caminar, bicicleta, transport públic, vehicles elèctrics...) mitjançant altres línies estratègiques.

A diferència de l'exposat en les actuacions anteriors, a la mateixa línia estratègica 4 es proposen actuacions com la restricció de la velocitat a 30 Km/h, els sentit únic de circulació a Campos i sa Ràpita o la zona d'estacionament per a residents, que tendran impactes positius per al medi ambient i per la seguretat. La qualitat de l'aire del nucli urbà millorarà pel que fa a la contaminació atmosfèrica i els renous donant major qualitat de vida als residents per la menor quantitat de gasos contaminants i de contaminació acústica. A més a més, i un cop descartades les variants sud del nucli urbà de Campos i la de S'Estanyol-Sa Ràpita, l'establiment dels sentits únics té menor cost ambiental que altres propostes amb impactes més significatius.

Conclusions de l'Informe ambiental estratègic

Primer. No subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària, el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible del terme municipal de Campos atès que no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013, sempre i quan es compleixin les mesures de seguiment del PMUS sobre els indicadors mediambientals i els condicionants següents:

1.- Garantir opcions de mobilitat segura i sostenible, especialment pels accessos als equipaments del municipi (comercials, educatius, sanitaris,...), en la mesura que sigui possible.

2.- Pel que fa a l'afectació al Parc Natural de Es Trenc-Salobrar:

Preveure actuacions per reduir els trajectes en cotxe pels camins que duen fins a Ses Covetes i sa platja des Trenc. En especial, regular la carretera de la salinera d'accés a l'aparcament de na Tirapel, el restaurant Es Trenc i les finques privades que tenen l'accés per aquest camí; i el camí del pas del Lladre (Ruta des Salobrar), que transcorre des dels banys de sa Font Santa fins a sa Barrala.

Sempre sense perjudici de la regulació que estableixi el PORN i els instruments de gestió d'aquest espai de rellevància ambiental.

3.- Preveure una interacció positiva i coherent amb el Pla de vies ciclistes per a l'illa de Mallorca.

Regular el pas de bicicletes per les rutes cicloturístiques de sa Barrala durant l'època de nidificació dels aucells, és a dir, entre els mesos de febrer a juliol, ambdós inclosos, restringint proves esportives o similars durant aquesta època.

4.- Corregir les errades del document definitiu del PMUS

a) D'acord amb les consideracions tècniques de l'informe del Servei d'Espais Naturals. A l'apartat 1.2.1 Anàlisi territorial i del planejament, subapartat E. Àrees protegides i d'interès paisatgístic es corregirà la classificació de sòl rústic d'especial protecció com Àrea Natural d'Espacial Interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP) de tot l'àmbit del Parc Natural, així com la taula 1 de superfície d'àrees protegides al municipi amb la quantificació de les hectàrees d'AANP, tenint en compte tota la superfície com AANP i no com ANEI (no AANP). A la pàgina 25 de l'esborrany del Pla i pàgina 11 de l'annex cartogràfic al plànol titulat categories del sòl. A més, l'àrea de l'espai protegit que s'inclourà serà la de l'informe esmentat: 1.441,06 ha AANP, ZEPA i ZEC, s'afegirà també la figura de Zona d'Espacial Conservació (ZEC) i no només la Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA).

b) D'acord amb les consideracions tècniques de l'informe del Servei de Mobilitat (Consell de Mallorca). A l'apartat 1.3.3 que fa referència als aforaments allà on diu IMD de la Ma-19 l'any 2019 el valor 20.509 veh/dia, ha de ser 24.509 veh/dia.

5.- Afegir una proposta d'increment de freqüències de les línies de transport públic que arriben al Parc i que comuniquen Campos amb els nuclis urbans de Sa Ràpita i Ses Covetes per tal de reduir el número de desplaçaments en vehicles privats i potenciar un canvi modal cap als sistemes de transport sostenibles donant així compliment a l'objectiu 3, Potenciar i fomentar el servei de transport interurbà, i l'objectiu 7, Millorar els paràmetres ambientals relacionats amb la mobilitat, com són el consum energètic, la contaminació acústica i les emissions.

6.- Valorar l'eliminació dels obstacles que es troben a l'itinerari de vianants entre l'aparcament de Sa Barralina i el nucli de Ses Covetes. A més, es planteja el canvi de les pilones per elements de separació més segurs i integrats en el paisatge, com per exemple tanques de fusta.

7.- Modificar la secció des carrer des Freus a Ses Covetes amb eliminació de les places d'aparcament per crear un espai més segur de trànsit per als vianants, d'accés a la platja i afavorint la mobilitat dels serveis d'emergència. I a més, eliminar els aparcaments no autoritzats existents dins el nucli urbà.

8.- Promoure la instal·lació de panells informatius a través de noves tecnologies per senyalitzar l'ocupació a temps real de les bosses d'aparcaments que donen accés al Parc Natural (aparcament de sa Barralina i de na Tirapel). Aquests panells estaran operatius durant la temporada de màxima afluència de visitants amb la finalitat d'alleugerir el trànsit i evitar retencions en direcció a la Colònia de Sant Jordi i al camí de la salinera d'accés al Parc Natural, aniran disposats, almenys a:

- La carretera Ma-6030
- La Carretera Ma- 6014
- A la intersecció de la Ma-6014 amb la Ma-6040

9.- En cas que el promotor no en sigui el Consell de Mallorca s'hauran de requerir els informes o autoritzacions corresponents. Sobre les propostes següents:

La P1.8 que afecta directament a la Ma-6021. La Ma-6021 forma part de la xarxa secundària, per tant serveix de comunicació intercomarcal i la seva funció que supera l'àmbit municipal en tant que distribuïdora del trànsit intermunicipal (connecta la Ma-6015 i la Ma-6030 que discorren per municipis distints).

La P2.2 itineraris ciclistes interurbans. L'actuació núm. 16 amb motiu d'unes obres a la Ma- 5040 proposa l'ampliació de vorals. D'altra banda entre Campos i Santanyí es proposa fer els carrils de bicicleta sobre els «camins de grava» laterals, quan, en realitat, aquests camins són voreres de la carretera reblertes de grava per seguretat vial, però que no poden deixar de fer la seva funció de drenatge.

La P4.9, sentits únics a sa Ràpita. Aquesta proposta està directament relacionada amb la P1.8 en quant a l'afecció de la comunicació al llarg de la Ma-6021 i la seva connexió.

La P4.8, nova rotonda a la Ma-19. Afecta directament a la xarxa de carreteres del Consell de Mallorca en preveure un canvi d'intersecció respecte de l'actual.

10.- Així mateix, haurà de tenir en compte:

- Establir solucions per als problemes que ja es preveu que puguin derivar de l'obertura de l'autovia.
- Cobrir aparcaments dissuasius del nucli urbà amb plaques solars.
- Disposar d'aparcaments per a vehicles lliures d'emissions i de punts de càrrega de vehicle elèctrics.

11.- Es considera positiu el plantejament del PMUS de Campos de descartar les variants sud del nucli urbà de Campos i a la de S'Estanyol-Sa Ràpita. En aquest sentit, s'ha d'instar al Consell de Mallorca perquè l'elimini del PDS de Carreteres de Mallorca a fi que l'aprovació definitiva de la Revisió del PGOU no les hagi de recollir.

12.- Preveure que quan es portin a terme millores estructurals (aparcaments, voreres, zones per a vianants, etc) a les àrees urbanes de Sa Ràpita i Ses Covetes hauran d'aplicar mesures preventives per evitar l'afecció a la tortuga mediterrània (Testudo hermanni).

Així mateix es recorda

1.- que d'acord amb els articles 31, 32 i 33 de la Llei 5/1990 de 24 de maig de carreteres a les Illes Balears (BOCAIB núm. 77, de 26 de juny de 1990) s'haurà d'obtenir l'informe o autorització per part del Consell de Mallorca en les zones de carreteres definides per la pròpia llei.

2.- que la Llei 2/2017, de 27 de juny, de declaració del PN Marítimo-Terrestre Es Trenc- Salobrar de Campos, dins el seu àmbit territorial, preval sobre qualsevol instrument de planejament municipal igualment el Pla d'Ordenació de Recursos Naturals (PORN) i el Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) quan siguin vigents. A afecte d'aquesta Revisió s'haurà d'incloure el que preveu l'art 8 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, LECO per mor de l'Acord del Consell de Govern de 15 de novembre de 2019 que inicia i delimita l'àmbit PORN des Trenc- Salobrar de Campos.

3.- el compliment de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica a les Illes Balears i la necessitat d'una especial defensa contra el renou pel fet de ser a àrea acústica de silenci o zona d'alta sensibilitat acústica. S'aconsella una senyalització per a recordar als visitants la consideració de l'espai Xarxa Natura 2000 com a zona d'alta sensibilitat acústica.

4- que els camins públics, com a béns d'ús i domini públic, s'han d'incloure en el registre de béns municipal, sense perjudici que també s'elabori un catàleg de camins públics per tal de disposar d'una major caracterització del municipi per a millorar l'ordenació i planificació de la mobilitat del terme municipal.

Segon. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Tercer. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 31.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'AA.

Quart. L'informe ambiental estratègic perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'aprovació del pla o programa en el termini màxim de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 31.4 de la Llei 21/2013.

Quint. L'informe ambiental estratègic no serà objecte de cap recurs, sense perjudici del que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant de l'acte d'aprovació del pla o programa, d'acord amb el que disposa l'article 31.5 de la Llei 21/2013.

Palma, 22 d'octubre de 2021

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias